

EUROPSKI PARLAMENT

2014 - 2019

Odbor za proračunski nadzor

2014/2147(INI)

11.3.2015

MIŠLJENJE

Odbora za proračunski nadzor

upućeno Odboru za poljoprivrednu i ruralni razvoj

o sektoru voća i povrća od reforme iz 2007.
(2014/2147(INI))

Izvjestiteljica za mišljenje: Julia Pitera

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za proračunski nadzor poziva Odbor za poljoprivredu i ruralni razvoj da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uključi sljedeće prijedloge:

- uzimajući u obzir izvješće Komisije upućeno Europskom parlamentu i Vijeću o provedbi odredaba o proizvođačkim organizacijama, operativnim fondovima i operativnim programima u sektoru voća i povrća od reforme iz 2007. (COM(2014)0112),
 - uzimajući u obzir članak 18. stavak 4. Uredbe Vijeća br. 1234/2007 o uspostavljanju zajedničke organizacije poljoprivrednih tržišta i o posebnim odredbama za određene poljoprivredne proizvode¹,
- A. budući da se reformom iz 2007. željelo ojačati organizacije proizvođača voća i povrća, među ostalim, stavljanjem na raspolaganje šireg spektra instrumenata kako bi im se omogućilo spriječiti rizike tržišta te upravljati njima, unaprijediti te usmjeriti opskrbu, poboljšati kvalitetu i konkurentnost, prilagoditi opskrbu potrebama tržišta te pružiti tehničku podršku ekološki prihvatljivoj proizvodnji;
 - B. budući da su pokrenute inicijative za poticanje spajanja proizvođačkih organizacija i udruženja proizvođačkih organizacija kao i transnacionalne suradnje kako bi se razvila pregovaračka moć proizvođačkih organizacija u distribucijskom lancu;
 - C. budući da proizvođačke organizacije u sektoru voća i povrća mogu uspostaviti operativni fond za financiranje operativnih programa koje su odobrile države članice;
 - D. budući da se ti fondovi financiraju iz doprinosa članova proizvođačkih organizacija ili same proizvođačke organizacije te kroz finansijsku pomoć EU-a te da se tim sufinanciranjem potiče zalaganje korisnika te doprinosi tome da oni upotrebljavaju pomoć na pravi način i stvaraju multiplikacijski učinak;
 - E. budući da se u određenim regijama prijelazna potpora može dodijeliti da bi se potaknulo proizvođače koji žele steći status proizvođačkih organizacija na stvaranje proizvođačkih grupa, te budući da EU takvo financiranje dijelom može nadoknaditi i ono prestaje u trenutku kada se proizvođačka grupa počne smatrati proizvođačkom organizacijom;
 1. ističe da je na temelju javnog savjetovanja o političkim mogućnostima i procjene njihova utjecaja u vezi s revizijom režima EU-a za sektor voća i povrća koju je provela Komisija od 4. lipnja 2012. do 9. rujna 2012. proizašlo da većina podupire nastavak režima;
 2. napominje da prema podacima iz gore spomenutog izvješća:
 - (a) u razdoblju 2003. – 2010. došlo je do blagog smanjenja ukupne površine EU-a zasadene voćem i povrćem (- 6 %) te do većeg smanjenja broja gospodarstava s nasadima voća i povrća (- 39 %);
 - (b) došlo je do povećanja prosječne površine zasadene voćem i povrćem po gospodarstvu;

¹ SL L 154, 17.6.2009., str. 1.

(c) došlo je do malog smanjenja količine proizvodnje voća i povrća u EU-u (smanjenje prosječne proizvodnje voća i povrća u razdoblju 2008. – 2010. za 3 % u usporedbi s razdobljem 2004. – 2006.), i

(d) u istom se razdoblju vrijednost proizvodnje voća i povrća, prema tekućim cijenama, blago povećala: + 6.5 %;

3. pozdravlja:

(a) povećanje stope organiziranosti te udjela ukupne vrijednosti proizvodnje voća i povrća EU-a koju su proizvođačke organizacije i udruženja proizvođačkih organizacija stavile na tržiste s 34 % 2004. godine na 43 % 2010.;

(b) veću privlačnost proizvođačkih organizacija te činjenicu da je ukupan broj proizvođača voća i povrća koji su članovi proizvođačkih organizacija porastao s 10,4 % 2004. na 16,5 % 2010.; i

(c) veću privlačnost udruženja proizvođačkih organizacija koja se očituje u brzom povećanju broja udruženja proizvođačkih organizacija i u znatnom povećanju broja i udjela proizvođačkih organizacija koje su članice udruženja proizvođačkih organizacija;

4. žali zbog činjenice da stopa organiziranosti ostaje niska u nekoliko država članica, u kojima su proizvođačke organizacije male u smislu broja članova proizvođača i ukupne vrijednosti tržišne proizvodnje te da se većinu proizvođača osobito u nekim južnim državama članicama i nekim državama članicama koje su pristupile EU-u 2004. i nakon toga isključuje od izravne koristi režima EU-a za sektor voća i povrća;

5. ističe da je potrebno poboljšati stopu organiziranosti u sektoru imajući na umu da je ona znatno veća u regijama u kojima su proizvodnja i marketing napredniji i usmjereni na izvoz, dok je najslabija u zemljama koje godinama nisu imale mogućnost koristiti se operativnim sredstvima;

6. stoga smatra da je potrebno povećati atraktivnost proizvođačkih organizacija smanjenjem birokracije i poboljšanjem potpore Europske unije tim grupama kao i unapređivanjem mehanizama upravljanja krizama;

7. ističe da su uvjeti za prijave za režim pomoći i njihovo opravdavanje pretjerani i neprecizni te da podliježu višestrukim kontrolama niza administrativnih tijela koje često nisu ni dosljedne ni precizne, što dovodi do toga da neke vrste partnera odustaju od režima, a neke proizvođačke organizacije odluče ne prijavljivati operativne programe; smatra da je u tom kontekstu od ključne važnosti razjasniti europsko zakonodavstvo u vezi s priznavanjem proizvođačkih organizacija kako bi se zajamčila pravna sigurnost režima i spriječila nesigurnost među proizvođačima;

8. naglašava da je cilj dostizanja prosječne stope od 60 % do 2013., koji je postavljen u sklopu reforme 2007., bio pretjeran i neosnovan budući da se njime nije uzimao u obzir niz važnih faktora kao što su pristupanje istočnoeuropskih zemalja i potreba prilagođavanja karakteristika sustava tim zemljama;

9. zabrinut je zbog toga što najveće proizvođačke organizacije (oko 18 % svih proizvođačkih organizacija s prometom većim od 20 milijuna EUR) primaju oko 70 % finansijske pomoći EU-a;
10. zauzima stajalište da izvješća o vrednovanju za 2012. koje su poslali Austrija, Belgija, Cipar, Češka Republika, Danska, Francuska, Italija, Mađarska, Nizozemska, Njemačka, Portugal, Španjolska i Ujedinjena Kraljevina pokazuju potrebu za poboljšanjem operativnih programa kako bi se optimizirali troškovi proizvodnje, stabilizirale cijene proizvođača i unaprijedila privlačnost proizvođačkih organizacija; ističe da se tim programima pridonosi postizanju nekih ciljeva zaštite okoliša kao što su očuvanje krajolika, ublažavanje klimatskih promjena, održavanje kakvoće zraka, kvalitete vode i tla te smanjenje proizvodnje otpada;
11. izražava žaljenje zbog otkrivanja sljedećih slabosti u uspostavi nekih nacionalnih strategija: prevelik broj ciljeva, nedostatak preciznih i unaprijed utvrđenih dometa za različite ciljeve te posebno vrlo niska operativna učinkovitost instrumenata sprečavanja kriza i upravljanja krizama u prvom redu u vezi s osiguranjem ljetine, promidžbom i informiranjem kao i povlačenjem proizvoda ponajviše zbog toga jer se njih mora financirati na štetu ostalih strukturnih mjera, a pomoći za povlačenja u mnogim slučajevima nije dovoljna, kao i zbog znatnih razmjera s time povezane birokracije; izražava žaljenje zbog činjenice da se tim instrumentima mogu samo prebroditi pojedinačne tržišne krize te da su nedovoljni za upravljanje krizama velikih razmjera kao što je trenutačna kriza prouzročena ruskim embargom;
12. uviđa potrebu za uspostavljanjem preventivnih mjera za pomoći proizvođačkim organizacijama u razumijevanju i ispravnom izračunu unaprijed utvrđenih pokazatelja učinkovitosti kao i korištenju njima te ističe da u mnogim slučajevima postoji preveliki broj pokazatelja učinkovitosti, čime postupak postaje izuzetno složen za proizvođačke organizacije i administraciju; vjeruje da bi u tom kontekstu bilo mnogo korisnije imati manje pokazatelja koji bi bili značajniji;
13. žali zbog činjenice što Komisija nije izvjestila o slabostima sustava nadzora glede proizvođačkih organizacija i operativnih programa te naglašava da je Europski revizorski sud u svom godišnjem izvješću za 2013. otkrio nedostatke u vezi s priznavanjem proizvođačkih grupa u Poljskoj;
14. naglašava da je glavni direktor Glavne uprave za poljoprivredu i ruralni razvoj u godišnjem izvješću o radu Glavne uprave 2013. izrazio zadršku u vezi s priznavanjem proizvođačkih grupa u Austriji, Nizozemskoj, Poljskoj i Ujedinjenoj Kraljevini; napominje da se procjenjuje da bi moglo biti ugroženo do 25 % ukupnih rashoda; smatra da je u tom smislu važno provjeriti dolazi li do moguće diskvalifikacije proizvođačke organizacije zbog nepravilnih postupaka priznavanja od strane nacionalnih vlasti, što bi trebalo dovesti do diskvalificiranja tih vlasti na temelju činjenice da se ne pridržavaju ciljeva režima ili je razlog tomu nedostatak jasnoće u pravilima, što bi značilo da se pravila moraju razjasniti;
15. ističe da je u svjetlu ruskog embarga i programa za hitne tržišne mjere za kvarljivo voće i povrće koji je u kolovozu i rujnu 2014. usvojila Komisija jasno da je prijeko potrebno poboljšanje u vezi s instrumentima sprečavanja krize i upravljanja krizom;

16. poziva Komisiju da izvijesti na koji je način u svakom operativnom programu provedeno pravilo po kojem se traži da se najmanje 10 % sredstava potroši na ekološke aktivnosti koje nadilaze obvezne standarde (ili da se alternativno u svaki program uključe najmanje dvije takve aktivnosti).

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	24.2.2015
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Nedzhmi Ali, Inés Ayala Sender, Zigmantas Balčytis, Ryszard Czarnecki, Dennis de Jong, Tamás Deutsch, Martina Dlabajová, Jens Geier, Ingeborg Gräßle, Rina Ronja Kari, Verónica Lope Fontagné, Fulvio Martusciello, Dan Nica, Gilles Pargneaux, Georgi Pirinski, Petri Sarvamaa, Bart Staes, Michael Theurer, Marco Valli, Derek Vaughan, Anders Primdahl Vistisen, Tomáš Zdechovský
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Karin Kadenbach, Marian-Jean Marinescu, Julia Pitera, Patricija Šulin
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Judith Sargentini